

«60ko hamarkadan hainbat gauza egin zen, non oraindik ere haietatik bizi garen»

Euskal kulturaren aro hori jorratu dute Euskonews & Mediaren jardunaldian

Íñigo Olabarri / Bilbo

Euskonews & Media astekari elektronikoa **Euskal kultura hamarkada erabakigarri batean 1960-1970** gaia jorratu duten adituek mahaingurua

eskaini zuten atzo Bilbon. Mahainguru horretan hamarkada hartan euskal kulturaren alor desberdinetan bizi zenaren ikuspegia eman zuen bakoitzak. Arte plastikoak, zinema, literatura eta egoera sozial eta kultu-

rala, orokorrean, zein ziren mahai gaineratu zituzten parte-hartzaileek. Aro emankor bezain kontraesanez betea zela esan zuten parte-hartzaileek mahaingurura gerturatu zirenen aurrean.

FELIX MARAÑA idazleak II. Mundu Gerraren amaieratik Burgosko prozesura doan denbora tartean ezarri zuen hirurogeigarren hamarkada. Testuinguru horretan kokatu zuen euskal kulturaren aro emankor bat, aurreko hamarkadan ezarritako zutabe batzuetatik abiatuta eztanda egin zuena. «Hamarkada horretan hainbat gauza gertatu ziren etorkizuna baldintzatuko zutenak, non egun ere haiei esker bizi baikara. Esate baterako, 1963. urteak dituen egunak baino gauza gehiago gertatzen da euskal kulturaren urte horretan».

Juan Jose Goirienea de Gandariasek, Eusko Ikaskuntzako lehendakariak mistikak eta sorkuntzaren arteko loturaren hamarkadatzat jo zuen 1960tik 1970. urtera joandakoa. Bi kontzeptu horien babesean onik atera ahal izan zuen euskal kulturak garapen izugarriaren gurpiletik, telebistak ekarri zuen beste kulturen inbasiotik. «Mistika eta sorkuntza horri esker iraun ahal izan du gure nortasunak».

Tradizioa eta abangoardia

Tradizioa eta abangoardia uztartu zituen hamarkada izan zen kulturaren arlo desberdinetan. Hizlariak bat egin zuten puntu horretan. Andolin Eguskitza, Euskal Herriko Idazleen Elkartearen lehendakaria, izan zen arrazoi hori plazaratzen estreinakoa. «Mende hasierako aberzaleek garbitasunaren alde egin eta gero, tradizioa berreskuratu zuen belaunaldia izan zen ordukoa».

Idazle izatea nahi zuen belaunaldiaren sorrera ere izan zen hamarkada hartakoa. «Idazle kontzientziadun belaunaldia agertzen da lehen aldikoz. Hor daude esate baterako, Jon Mirande, edo Gabriel Aresti». Aipatu biekin eta Rikardo Arregirekin eta Patri Urkizurekin, besteak beste, sorkuntzaren

Euskonews & Media astekariaren jardunaldian parte hartu zuten hizlariak —Xabier Saenz de Gorbea falta da—.

ANDOLIN EGUSKITZA

Idazleak

■ ■ ■ *«Lehenengo aldiz idazle kontzientzia duen belaunaldia sortu zen Euskal Herrian, idazle izan nahi zutenen belaunaldia»*

XABIER SAENZ DE GORBEA

Artistak

■ ■ ■ *«Urte haietan gogor borrokatu ziren euskal gizartean eta intelektualen artean toki esanguratsua lortzeko»*

JUAN JOSE GOIRIENA DE GANDARIAS

Mistika eta sorkuntza

■ ■ ■ *«Urte haietako mistika eta sorkuntzari esker iraun ahal izan du orain arte gure nortasunak»*

eztanda izan zela gaineratu zuen Euskal Idazleen Elkarteko lehendakariak.

Antzerkian ere lehenagokoa eta modernoa biltzeko joera hori azpimarratu zuen Patri Urkizuk. Ilusioz, uto-

piaz eta iraultza gosez zen une hartatik Nemesio Etxanizen irudia goratu zuen.

Arte plastikoaren kasuan euskal artistek urte haietan egin behar izan zuten lana nabarmendu zuen Xabier

Saenz de Gorbeak. «Gogor borrokatu ziren euskal gizartean eta intelektualen artean toki esanguratsua bat erdies-teko».

Prestatu bako gizartea

Saenz de Gorbeak adierazi zuenez, euskal gizartea ez zegoen prestatuta «artista izan nahi zutenei bidea jarraitu beharreko bidea adierazteko». Arte plastikoaren munduan sortu nahi zen fronte kolektibo eta asanbladaren oinarritutakoa, norbanakoen interesek bertan behera bota zutela nabarmendu zuen. «Gaur, Hemen, eta Orain sortu ziren Gipuzkoan, Bizkaian eta Araban, baina Nafarroako Denok eta Iparraldeko Baita sortzeke geratu ziren».

Jose Julian Bakedanok, Bilboko Arte Ederretako Museoko Jarduera Saileko lehendakariordeak, Euskal Herriak Ama Lur filmean izan zuen inplikazioa nabarmendu zuen. «Askatasun osoz filmatu zen, baina hura merkatura atera behar izan zen unean muntaia zaindu egin behar izan zuten».

Amadis de Gaula, Zarrapastra eta Pabellon antzerki taldeak Gaiarren ariko dira

■ **Iruñeko Udalak antolatu Hemengo antzerkia zikloko irabazleak izan dira**

Erredakzioa / Iruñea

IRUÑEKO Udalak antolatu Hemengo antzerki zikloko irabazleak izan dira Zarrapastra, Amadis de Gaula eta Pabellon Teatro talde nafarrak, eta, ondorioz, Iruñeko Gaiarre antzokian aurkeztuko dituzte euren lanak gaur, bihar eta etzi.

Zarrapastra taldea gaur jardungo da, arratsaldeko 20:00etan, eta Jose Maria Campsen *El edicto de gracia* ikuskizuna aurkeztuko du, Valentin Redin-en zuzendaritzapean.

Amadis de Gaula konpainiak, berriz, bihar antzeztuko du Alfonso Pasoren *Los Palomos* izenburuko lana. Javier Garin da zuzendaria.

Etzi, azkenik, Paxo Zarzosen *Umbral* taularatu du Pabellon Teatro konpainiak. Marisa Serrano aritu da zuzendari lanetan.

Golfos 2000 zikloa antolatu du Nafarroako Antzerki Eskolak

Erredakzioa / Iruñea

GOLFOS 2000 izenburua duen zikloa antolatu du Nafarroako Antzerki Eskolak. Antzerki emanaldi-ekin batera, musika saioak prestatu dituzte ziklo horren baitan.

Humo y champan izenburuko tango ikuskizunak emanen dio hasiera egitarauari. Gaur, bihar eta etzi izanen dira emanaldiak, Nafarroako Antzerki Eskolako aretoan, Iruñean.

Maite Caparros abeslaria ere ariko da, Marcelo Mercadante, Gustavo Battaglia eta Andres Serafin musikariekin, eta Diana Morris eta Vincenç Arranz dantzariekin batera.

Ziklo beraren baitan, Numidia musika talde tuterarra, Nafarroako Antzerki Eskolako ikasleak eta Iluna antzerki taldea ariko dira, besteak beste, ekainera bitarteko egitarauaren barruan.